

AGRARISCHE ADVIESCOMMISSIE ZEELAND

van de Stichting Advisering Landelijk Gebied Zeeland

secretariaat:
Postbus 1153
5200 BE 'S-HERTOGENBOSCH
info@agrarischeadviescommissie.nl

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Sluis
t.a.v. Dhr. W. van Leuven
Beleidsadviseur planologie

(verzonden per e-mail)

Uw kenmerk
e-mail, W. van Leuven

Ons nummer
BAz 1449

Datum
25 juli 2024

Behandeld door
H. Gerlings/TS

Onderwerp

Geacht College,

Naar aanleiding van uw schrijven van 16 mei 2024, inzake het verzoek van de heer D. Temmerman, Margarethaweg 1 te Oostburg, delen wij u het volgende mede.

Op 28 mei 2024 heeft een vertegenwoordiger van de Agrarische Adviescommissie Zeeland de bedrijfslocatie aan de Margarethaweg 1 te Oostburg bezocht. Op basis van met de heer D. Temmerman gevoerd overleg, nadien gevoerd overleg met de heer R. Derks van Derks Advies, de door u toegezonden stukken en nader onderzoek komt de Agrarische Adviescommissie Zeeland tot de volgende bevindingen.

In 2017 heeft de Adviescommissie positief geadviseerd over de bedrijfseconomische noodzaak van een uitbreiding van dit bedrijf tot ruim 4900 m². Deze uitbreiding is niet gerealiseerd. Het huidige plan geeft opnieuw invulling aan de wens van het bedrijf uit te breiden. Belangrijk daarbij is dat de beoogde uitbreiding het houden van de dieren volgens het Beter Leven Keurmerk met 1 ster betreft.

Bedrijfsbeschrijving

De heer D. Temmerman exploiteert in maatschap met zijn echtgenote Isabelle Plasschaert een agrarisch bedrijf dat is ontstaan uit de samenvoeging van het ouderlijk bedrijf van Plasschaert en de akkerbouwtaak van de heer D. Temmerman. Zodoende betreft het administratief de maatschap Temmerman pluimvee waarin vleeskuikens en akkerbouw zijn ondergebracht, en Temmerman Agro vof waarvan akkerbouw-areaal is ondergebracht.

Het bedrijf van de familie Plasschaert is in 1997 op de huidige locatie aan de Margarethaweg 1 te Oostburg gevestigd in het kader van een bedrijfsverplaatsing. De bedrijfsbebouwing bestaat uit een woonhuis, een akkerbouwloods van ruim 1000 m² en een pluimveestal van 18.40 x 110 meter en een uitloop van 1438m². Voor de akkerbouw wordt op diverse locaties bedrijfsruimte gehuurd. Er is aan de Margarethaweg 1 een vergunning voor een bewaarloods van circa 30 x 60 meter verleend, en er is een plan voor het bouwen van een machineberging van circa 16½ x 35 meter.

De akkerbouwtaak omvat jaarlijks een enigszins variërend areaal van circa 200 ha cultuurgrond, hetgeen naast 15 ha eigendom hoofdzakelijk geliberaliseerde pacht, huurgrond en erfpachtgrond betreft. Het teeltplan bestaat jaarlijks in hoofdlijnen uit zestigtal ha wintertarwe, een dertigtal ha suikerbieten, een vijftigtal ha consumptie aardappelen en enkele hectares eigen pootgoedteelt, een 60/70 ha uien en een tiental ha bruine bonen. De heer D. Temmerman beschikt over een vrij uitvoerige mechanisatie voor de uitvoering van de werkzaamheden.

De pluimveestal is eertijds gebouwd voor 45.000 vleeskuikens op basis van de destijds gehanteerde hoge bezetting aan aantallen kuikens per vierkante meter. De stal is gebouwd met een bedrijfsvloeroppervlak voor intensieve veehouderij van 1975 m². In de afgelopen jaren is deze bezetting verlaagd naar circa 40.000 kuikens in verband met de maximale bezetting zoals die in het Besluit Houders van Dieren is opgenomen van maximaal 42 kg aan vleeskuikens per vierkante meter.

Inmiddels worden ongeveer een jaar vleeskuikens gehouden op basis van het Beter Leven keurmerk met 1 ster. Zodoende werden het afgelopen jaar per ronde circa 19.000 kuikens opgezet op basis van een netto benutbaar staloppervlak voor de dieren van iets minder dan 2000 m² (circa 9,5 kuiken per m²). Deze vleeskuikens worden gedurende 8 weken afgemest tot een eindgewicht van 2600/2700 gram. In het kader van het Beter Leven keurmerk wordt het aantal op te zetten vleeskuikens afgestemd op de maximaal toegestane bezetting van 25 kg diergewicht per vierkante meter aan het einde van de ronde. Nadat het eerste jaar kuikens onder het Beter Leven keurmerk werden gehouden zonder overdekte uitloop, is recent de stal verbreed met een overdekte uitloop van 568 m², waardoor de volgende ronde ruim 2500 m² leefoppervlak voor de dieren beschikbaar is en circa 24.000 kuikens kunnen worden opgezet.

De stal is uitgevoerd met nokventilatie. Bij hogere buitentemperaturen worden aan de achterzijde ventilatoren bijgeplaatst voor extra lengte ventilatie. De stal is uitgevoerd met een verwarmingssysteem met warmteheaters en recirculatieventilatoren voor het mengen van de verse lucht met de stallucht (E5.10).

Plan

De ingediende aanvraag omvat het bouwen van een stal van 25 x 120 meter (circa 3000 m²). In totaal betreft het de uitbreiding tot 4975 m² aan staloppervlak en de uitbreiding tot 1438,5 m² aan overdekte uitlopen. In totaal betreft dit 6413 m² aan leefoppervlak voor de dieren.

In het kader van het Beter Leven keurmerk wordt de dierbezetting berekend over het leefoppervlak, hetgeen de stal inclusief de overdekte uitloop betreft.

In de vergunningaanvraag wordt uitgegaan van het handhaven van de vergunde bezetting van 45.000 vleeskuikens in de bestaande stal, en wordt voor de nieuwbouwstal uitgegaan van 40.000 vleeskuikens. Per saldo betreft het op bedrijfsniveau een uitbreiding met 40.000 vleeskuikens van 45.000 naar 85.000 dieren.

De nieuwbouwstal zal bouwkundig een uitvoering hebben die vergelijkbaar is met de huidige stal (wanden van grindachtige betonpanelen, damwandbekleding topgevels, en een golfplatendak). In vergelijking met de bestaande stal zal de nieuwbouwstal worden uitgevoerd met een volledige lengteventilatie van de stal, met een veel zwaarder isolatiepakket, en met inlaatventielen met meer sturingsmogelijkheden voor de aangevoerde buitenlucht.

De bestaande stal zal worden omgeschakeld van nokventilatie naar lengteventilatie en aan de achterzijde van beide stallen zullen stofstorens worden gebouwd om de verspreiding van stof naar de omgeving te beperken.

Beide stallen zullen worden uitgevoerd met een moderner emissiebeperkend systeem, namelijk BWL 2017.01V2. Dit betreft een stal met buizenverwarming langs de zijgevel en met verwarmingsbuizen onder de luchtaanvoerkokers in het dak. Deze opgewarmde lucht kan vocht opnemen uit het strooisel hetgeen bijdraagt aan de beperking van de ammoniakemissie. Het systeem heeft een ammoniakemissie van 0.021 kg NH₃ per dier. In vergelijking hiermee, het systeem in de huidige stal heeft een emissie van 0.035 kg NH₃ per dier.

In combinatie met dit systeem worden Coronadraden (prikkeldraad) door de stal gespannen (BWL 2020.04V3). Door de elektrische spanning op de coronadraden worden negatieve ionen verspreid waardoor stofdeeltjes zich hechten aan het materiaal in de stal (zoals plafond en wanden). Hierdoor halveert de emissie aan fijn stof van 22 naar 11 gram per vleeskuiken.

De kosten van het implementeren van deze systemen in de bestaande stal worden geschat op ruim €80.000.

Op bedrijfsniveau nemen de dieren aantallen in de vergunning toe van 45.000 naar 85.000. De emissie per dier aan ammoniak en fijn stof daalt, en de geuremissie per dier blijft gelijk.

Per saldo resulteert dit in toename van de ammoniakemissie van 1575 kg naar 1785 kg NH₃, neemt de geuremissie toe van 14.850 odourunits naar 28.050 odourunits, en daalt de emissie aan fijn stof van 990 kg naar 897,6 kg.

Landschappelijke inpassing

Er is een plan opgesteld voor de landschappelijke inpassing van het bedrijf. Dit betreft de aanleg van beplanting ter omzoming van de bedrijfsbebouwing. In samenhang hiermee zal met de aanleg van twee wadi's de vereiste waterberging worden gecreëerd.

Motivering uitbreiding dieren aantallen

Ten aanzien van de noodzaak van de uitbreiding voor de continuïteit van het bedrijf gaf de heer D. Temmerman in algemene zin aan dat het doel is het realiseren van een vleeskuikenhouderij die voldoet aan alle verplichtingen en voldoende toekomstperspectief heeft. Hij is van mening dat om die reden schaalvergroting noodzakelijk is, en dat de voorgenomen bedrijfsomvang resulteert in een bedrijfseconomische eenheid die op verantwoorde wijze investeringen in milieu en welzijn kan dragen.

Toegelicht werd dat het huidige bestemmingsplan de mogelijkheid biedt om het bedrijfsvloeroppervlak voor intensieve veehouderij uit te breiden tot 4280 m², waardoor de uitbreiding ten opzichte van hetgeen planologisch reeds is toegestaan relatief beperkt is.

Advies

Op basis van de voorgaande bevindingen komt de Agrarische Adviescommissie Zeeland tot de volgende conclusie. Aan de Margarethaweg 1 te Oostburg wordt een agrarische bedrijfsvoering geëxploiteerd die bestaat uit de combinatie van een akkerbouwbedrijf en een vleeskuikenbedrijf. Het bedrijf kan worden aangemerkt als een volwaardig agrarisch bedrijf.

Het ingediende verzoek betreft de uitbreiding van het pluimveebedrijf tot een bedrijfsvloeroppervlak van 4975 m². Bij de uitbreiding van het staloppervlak tot 4975 m² en de bouw van 1438,5 m² aan overdekte uitlopen zal in totaal 6413 m² aan leefoppervlak beschikbaar zijn voor de dieren. Bij de maximale bezetting op basis van het Beter Leven Keurmerk van 12 dieren per m² kunnen 76.956 vleeskuikens gehouden worden. Bij het zwaarder afmesten van de dieren, zoals in dit geval tot ruim 2600 gram, zullen circa 9½ vleeskuikens per m² kunnen worden gehouden, hetgeen op bedrijfsniveau 60.000 tot 61.000 vleeskuikens betreft.

In het vigerend bestemmingsplan is een bedrijfsvloeroppervlak voor intensieve veehouderij opgenomen van 4280 m², waarvan circa 2000 m² aanwezig is. De feitelijke bedrijfsuitbreiding betreft nagenoeg 3000 m². In planologisch opzicht betreft het de uitbreiding van het bedrijfsvloeroppervlak voor intensieve veehouderij van 4280 m² naar 4975 m². Inclusief de overdekte uitlopen ter grootte van 1438 m² ten behoeve van het Beter Leven keurmerk zal 6413 m² aan staloppervlak aanwezig zijn.

Noodzaak uitbreiding pluimveehouderij

In algemene zin merkt de Adviescommissie op dat de omvang van het pluimveehouderijgedeelte van het bedrijf sinds de bouw van de stal in 1997 grosso modo ongewijzigd is gebleven. In de vleeskuikenhouderij is over deze periode sprake van een voortgaande toename van de schaalgrootte van bedrijven, waarbij bedrijven met meer dan 100.000 vleeskuikens meer en meer gangbaar zijn geworden.

In de Kwantitatieve Informatie Veehouderij (KWIN) 2023-2024 wordt er voor reguliere vleeskuikens vanuit gegaan dat een volwaardige arbeidskracht circa 90.000 vleeskuikens per ronde kan verzorgen.

De extra arbeidsinzet ten tijde van het afleveren en reinigen van de stallen is hierin niet meegerekend. Met de huidige bedrijfsomvang van circa 20.000 vleeskuikens op basis van het Beter Leven keurmerk bevindt het bedrijf zich in de vleeskuikenhouderij bij de kleinere bedrijven.

De redenen voor schaalvergroting zijn over de afgelopen jaren ongewijzigd gebleven. Dit betreft met name de bedrijfseconomische benefits die ontleend kunnen worden aan een groter aantal kuikens per bedrijf. Geconstateerd wordt dat een relatief kleiner aantal kuikens per bedrijf leidt tot een lager rendement voor het bedrijf als geheel en per kuiken. Daarnaast biedt een grotere bedrijfsomvang meer mogelijkheden om te investeren in moderne technieken en zal een groter aantal kuikens de toekomstbestendigheid en de continuïteit van de vleeskuikentak ten goede komen.

De Adviescommissie is van mening dat de bedrijfseconomische noodzaak voor de uitbreiding van het aantal vleeskuikens kan worden onderschreven vanuit de continuïteit als vleeskuikenbedrijf en vanuit optiek van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering.

Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV)

Voor de nieuwbouwstal zal, in tegenstelling tot het plan waarover in 2017 is geadviseerd, geen certificaat worden aangevraagd in het kader van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV). In de MDV zijn maatlaten opgenomen voor ammoniak, dierenwelzijn, diergezondheid, energie, fijn stof, bedrijf & omgeving en brandveiligheid.

Tot eind 2022 kon bij een stal waarvoor een certificaat werd verstrekt gebruik worden gemaakt van fiscale faciliteiten (MIA/Vamil). Per 1 januari 2023 zijn deze fiscale faciliteiten versoberd. Zo geldt in de pluimveehouderij en de varkenshouderij als extra randvoorwaarde dat de dieren aantallen niet mogen toenemen. De Stichting Milieukeur verstrekke in 2023 ook certificaten voor stallen die voldeden aan de criteria van de Maatlat en waarbij het bedrijf niet voldeed aan de randvoorwaarden voor de fiscale faciliteiten. De Stichting heeft echter besloten om per 1 januari 2024 enkel nog stallen te certificeren voor bedrijven die voldoen aan de randvoorwaarden voor deelname aan de fiscale faciliteiten. De motivering daarvoor is dat daarmee verwarring kan worden voorkomen en dat de hoofdmoot van de certificaten ook in het verleden werd aangevraagd met het oog op de fiscale faciliteiten.

Vorenstaande maakt dat het bedrijf van de heer Temmerman voor de nieuwbouw van de pluimveestal geen MDV-certificaat kan aanvragen aangezien de dieren aantallen op de vergunning worden uitgebreid van 45.000 naar 85.000 dieren.

Beleid Verduurzaming

In de Omgevingsverordening Zeeland is in artikel 5.25, lid 5 opgenomen dat een omgevingsplan kan toelaten dat een bestaande intensieve veehouderij met een bedrijfsvloeroppervlak kleiner dan 5000 m² kan uitbreiden tot ten hoogste 5000 m², als in de motivering bij het omgevingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat het gaat om een uitbreiding:

- a. waarmee een significante bijdrage wordt geleverd aan de verduurzaming van het bedrijf;
- b. die noodzakelijk is voor de continuïteit van het bedrijf, en
- c. waartegen omgevingskwaliteiten zich niet verzetten.

In de Omgevingsverordening Zeeland is in artikel 5.25 lid 9 en 10 0 het volgende opgenomen:

9. Als het toepassen van het Beter Leven Keurmerk over dierenwelzijn een groter bedrijfsvloeroppervlak verlangt, zijn het vijfde en zesde lid niet van toepassing.
10. Het negende lid is alleen van toepassing voor zover een bedrijf bij toepassing van dat keurmerk minder dieren zou mogen houden dan in de huidige planologisch vergunde situatie.

In het bestemmingsplan van uw gemeente is opgenomen dat de omgevingsvergunning slechts wordt verleend als hiermee een significante bijdrage wordt geleverd aan de verduurzaming van het bedrijf.

Beoordeling verduurzaming

Ten aanzien van de uitbreiding van het bedrijf in relatie tot de voorgestelde maatregelen ter verduurzaming van de bedrijfsvoering overweegt de Agrarische Adviescommissie Zeeland het volgende.

Aan het bedrijf aan de Margarethaweg 1 is in het vigerend bestemmingsplan een bedrijfsvloeroppervlak voor IV toegekend van 4280 m². Hierdoor kan aan het bedrijf een tweede vergelijkbare stal worden vergund zonder dat nadere eisen worden gesteld in het kader van de verduurzaming van de bedrijfsvoering. Het bedrijf wil ontwikkelen naar een bedrijfsvloeroppervlak van 4975 m², exclusief de uitloop ten behoeve van de toepassing van het Beter Leven Keurmerk. In planologisch opzicht betreft het een relatief beperkte uitbreiding van het bedrijfsvloeroppervlak voor de intensieve veehouderij met 695 m² van 4280 m² naar 4975 m² vanuit de verduurzaming van het bedrijf.

Bij het bouwen van de tweede stal zal een stalsysteem worden toegepast met een lagere emissie aan ammoniak en fijnstof dan momenteel het geval is voor de huidige stal. In samenhang met deze nieuwbouw zal ook de bestaande stal worden uitgevoerd met een systeem dat de ammoniakemissie meer beperkt en met coronadraden ter beperking van de emissie aan fijn stof. Bij de aangevraagde uitbreiding van 45.000 naar 85.000 vleeskuikens neemt de ammoniakemissie licht toe (van 1575 naar 1785 kg), daalt de emissie aan fijn stof licht (van 990 naar 898 kg), en neemt de geuremissie fors toe (van 14.850 odourunits naar 28.050 odourunits).

De Adviescommissie constateert dat op basis van het Beter Leven keurmerk bij een bezetting van 12 dieren per m² maximaal 76.956 vleeskuikens gehouden mogen worden op het bedrijf. Het opnemen van een groter aantal dieren in de milieutoestemming heeft vanuit optiek van bedrijfsvoering geen toegevoegde waarde en kan enkel gezien worden als het vastleggen van rechten om daar wellicht in de toekomst profijt van te hebben.

De huidige planologische ruimte van het bedrijf is met 4280 m² bedrijfsvloeroppervlak zodanig dat het bedrijf zonder inspanningen gericht op de verduurzaming van de bedrijfsvoering hiervan gebruik kan maken. Bij de uitbreiding tot 4975 m² bedrijfsvloeroppervlak wordt geïnvesteerd in een beter stalsysteem ter beperking van de ammoniakemissie en in de beperking van de uitstoot aan fijn stof. Deze investeringen maken dat de emissies van het bedrijf bij de huidige uitbreiding tot 4975 m² bedrijfsvloeroppervlak lager zullen zijn dan bij de uitbreiding tot 4280 m² bedrijfsvloeroppervlak in combinatie met het achterwege laten van extra investeringen ter beperking van de emissies.

Conclusie

Ten aanzien van de noodzaak van uitbreiding van het bedrijf is de Adviescommissie van mening dat de voorgenomen ontwikkeling noodzakelijk is voor de continuïteit van het bedrijf en voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering.

De Agrarische Adviescommissie Zeeland constateert dat de uitbreiding van het bedrijf gepaard gaat met inspanningen gericht op de verduurzaming van de bedrijfsvoering in de pluimveehouderij. Op grond van deze inspanningen, en gelet op de in planologisch opzicht beperkte uitbreiding van het bedrijfsvloeroppervlak voor intensieve veehouderij, is de Agrarische Adviescommissie Zeeland van oordeel dat het ingediende plan een significante bijdrage levert aan de verduurzaming van het bedrijf.

Graag ontvangen wij een kopie van de beslissing van de gemeente.

Hoogachtend,

AGRARISCHE ADVIESCOMMISSIE
ZEELAND

H.P. Gerlings
secretaris